

(evveli öten şenbe saylarımızda)

***

Cənab Başçı:

- Ə, Şakirən-nəsən, Bəxtiyar müellim deyib, mən də sənə iş teklif etmişəm, niyə bəyənməmisən? Qaçqın adamsan, yetim qızsan, qvrıl yat.

Sakir:

- Mellim, mən yetim qız deiłem, yetim oğlanam. Dədəm də nemesdən mühərribədə helak oluf, qəbri də Mazdoxdadı. Pulum olmuyuf ki, gedib bir dəfə ziyanət eliym. İncini də, saq ol, yaqın ki, mənə olunan teklifdən xəberiniz var. Bu yataxxanalardakılar gözünü dikif çörehpuluna. Onların çörəhpulusu ilan şüyüdü, adamin boğazında qalar. Amma sizlər netər boğazında qalır, Allah bunu netər götürür başa düşmürəm. Həm də men iş tapmışam, müsiki məktəbinde qarmon mellimiyəm. Siz də şaire zəng edin deyin ki, maa iş düzəltmisi, sunun da üreyi açılsın, siz de kefinizde olun. Bəxti-niz getirib bele rəyiñiz var. Yoxsa bu camahatı yiğif getirib binana oduraram.

Cənab Başçı da Şakirin qırımıñ görüb özünü yiğis-dirdi.

- Eşitmişəm yaxşı qarmon çalırsan, bəlkə bir nəse çalanən qulaq asaq?

- Mən qarmonu dostdarçın çalıram, sifarişən çalımiram.

Rəis gördü ki, səhbət qızışır, girdi araya:

Aqil Abbas

ÇAY QIRAĞINDA BİTİB, SUSUZ QALAN AĞACLARIN SAĞLIĞINA... (Abdal-Güləblı Şakirin xatirəsinə)

(povestdən bir parça)

- Şakir, Cənab Başçı da Rəmişin dostudu.

Sakir:

- Rəmişin dostudusa, bu başqa məsəle. Amma özü-nü başçı kimi aparsın da, Rəmişin dostu kimi apar-sın. Həsən boyda Ağdamın başçısı Həsən Sarıev özü-nü bəle aparmır.

Cənab Başçı:

- Yaxşı, indi çalırsan, yoxsa yox?

Sakir:

- Rəmişin dostdariycən çalıram; - dedi, sonra üzünü tutdu Market Velişə: - Ə, nemes, bir adam göndər ev-dən qarmonu getirsin.

Kimse qacib evdən qarmonu getirdi. Şakir qarmonu aldi qacağına, bir az eziñək, öpdü, sonra dizinin üstə qoyub sixdi sinəsinə. Və başlıdı, qarmonun dillerini barmaqlamağa. Xoş günlərini xatırlamaq istədi. Gözün-nü qabağına sefəli kəndlərinin göz yaşı kimi temiz kəhrizlərini, sanatoriyanın heyətiindən uca, qollu-bu-daqli palid ağacını, o palid ağacının altında Katibin Bəkidan gelen qonaqlarına çəkdiyi kababi, moruq araqını, Bəxtiyar müellimilə, Xudu Məmmədovla, Nureddin dok-tora qaldırıldı badeni ve dedişi sağlığı getirməti istədi, amma nə qəder elədi gününə qabağına yanan kəndləri, ermənişlərindən partlaya-partlaya ölen Qurdbasları geldi, üzülaşığı qacan arvad-uşağı geldi, Van-yanın yanın tankı geldi. Qaldırıldı badəde moruq araqı yox, irin-qan vardi.

Barmaqları sözüne baxmırı. O xoş günləri xatırlayıb "Şur" çalmaq isteyirdi, barmaqlar "Segah" çalırdı. Onun üçün heyati da, kəndləri də, qaldıqları yataqxana da, yaşıdagı ölkə də və bütün dünyə da "Segah" a bəlen-miðdi.

Həyati da, kəndləri də, qaldıqları yataqxana da, yaşıdagı ölkə də və ele bütün dünya da başdan-ayağa "Segah" idi. Yedditaxtalı tuman yeyimmiş bir an lazmış idı bütün bunlara üz-gözünə ciraraq yas saxlasın, ağı desin. Özünən anası çıxdan ölmüşdü, dünyanın da anası yox idi. Bu dəqiqə dünyanın anası elə onun özü idi, barmaqları idi.

Ve nehayət, üreyini boşaltdı.

Cənab Başçı:

- Bu qarabığlırlar segahda nə görüblər ey?

Sakir:

- Neyniyək, ömrümüz segahdi də. Ermənilər sur üs-tünde köklənməye qoymadılar, həyatımızı segahda çə-virdiler.

Cənab Başçı:

- Gözəl çalırsan, bir az da davam eləseydin məni de ağıladacaqdın. Menden bir isteyin varmı?

- Saq ol, mellim. Bir de size desələr ki, qasqınlar mı-tinq elir, inanımyim. Buzda mitinq eləməye də nəezir?

Cənab Başçı:

- Her halda icitməi asayıpo pozmayın da, icitməyyəti narahat etməyin.

- Rehmətdiyyin oğlu, burda icitməyyət nəezir, qasqın hara, icitməyyət hərə? Buzda asayısimizi pozanlar ele pozuñ ki, fələh de gəlse, düzəldə bilməz.

Cənab Başçı:

- İndi men Bəxtiyar müellimə nə deyim, onun könlü-nü necə alm? Verdiyim işi də bəyənmədin. Bəlkə sənə qəsəbedə ikiotqlı bir ev başlığıyım?

- Saq ol, mellim. Bir de size desələr ki, qasqınlar mi-tinq elir, inanımyim. Buzda mitinq eləməye də nəezir?

Cənab Başçı:

- Men gedidəm, hərdən məclisiniz olanda məni de çağırın. Şakirən xoşum geldi, həm çalmağından, həm də özündən. Yaxşı kişiidi - sonra Şakirən təref baxıb dedi: - Daxixmayın, tezliklə öz kəndinə qayidacagınız. Məni de qonaq çağırırsınız, bir bulağın başında qə-səng bir qızı kəsərsən yeyib-içərik, sonra da bir şur çalırsan.

Şakir də, qasqınlar da bir ağızdan dedil:

- Allah əyğindən eşitsin.

Cənab Başçı maşınına minib getdi, ardınca da rəis-le dostları. Gedəndə rəis dedi:

- Şakir kişi, görüsürük. Ne problemin də olsa qapım üzünə cənnətin qapısı kimi açıdı.

- Reyis, sen bilesən də, bütün qasqınlar, həttə ən oğraşı da cənnəte gedəjəh.

- Niye?

- Allah böyük və adildir, öz bəndəsinə iki dəfə cə-hənnəm əzəbi yaşatmaz. Buz cəhənnəməni bu dünyada yaşımişik dana.

***

Şeher tezden Şakir yuxudan səs-küye ayıldı. Düşdү həyətə, həyətə az qala bir batalyon fehle vardi, yataq-xanaları temirə gəlmışdilar. Şakir hamısı ile görüşdü, yorulmayasınız dedi, sonra da üzünü tutdu Market Veliş:

- Ə, nemes, günorta bunnarın çayın-suyun verərsən.

Fehlələrin briqadı dedi:

- Saq olun. Yemək-içmeyimizi günorta göndərəcək-lər, narahat olmayıñ.

Şakir qarmonunu götürdü, Turac arvadın yetimcisi-ni de çağırıdı, oturdu Sureni "Moskvic"inə və getdilər məktəbə.

Günorta qayıdanda gördü ki, fəhlələr yataqxanaların taxtapaşunu söküb qoyublar yera, vurhavur işleyirlər. Yenə dedi yorulmayasınız, sonra da dedi ki, onsun da pririvdi, yiğisn bura, sizin üçün asobu bir konsert verəcəm.

Sonra keçdi kafeyə, kündəki təze rəngli televizora baxdı, hansısa serial gedirdi. Güldü:

- Ə, nemes, sen öl, arvadad bu kafeni bizden alajax-

lar. Hamısı tökülfü Santa Barbaraya baxajaxlar, sonra da ordu yaraşlılı kışılırları görüp geje bizi yaxına burax-

meyejaxlar.

Bu vaxt serial kəsildi, reklam başladı. "Teksun" ya-

ğını reklam edirdi. Reklam eden deyirdi: "Teksun"

en yemələn yağ. "Teksun" yeyin, mehribən olun!"

Sakir:

- Bunu düz deyir, bu yaq adamları mehribən edir.

Teksun yeyənən arvadla baji-qardaş olmuşdur.

"Teksun"un reklamından sonra dərman reklamları başlıdı.

Sakir:

- Hə də, dünyada nə qədər zir-zibil var sıriyin bize.

Kenddə bizi Müslüm baba otnan-penjənən sağaldırdı,

hamımız da tif kimiyyidik. İndi başağı dərmanı atırsan

başının ağrısı kesir, qarın ağrır. Qarın ağrısı dərman-

ı atırsan, qarının ağrısı kesir üreyin bulanır.

Market Veliş:

- Ə, sən də az gileyən. Onu reklam edenlər səndən

az bilir?

Market Veliş:

- Onun elə ariq olduğunu baxma, qurd üreyi yeyib.

Çox cesaretlə oğlandı.

Sakir başını bulayıb dedi:

- Qurd üreyi yiyənən şeyir yazmilla ey, mühərabib-

də dör-dör düyüllər. Qurd üreyi Əbil kişi yemişdi, oğ-

lannarı yemişdi, qardaş oğulları yemişdi. Yadına düber-

sür də, Əbil kişi ermənilərlə baji-qardaş olan vaxt bər-

erminini vuruf öldürmişdi, bizim müstəntiqələr onu vəhş-i

kimi göstərmək üçün vurduğu canavarların üreyini çi-

xardif kabab eliyif usaqlarını, qardaşları usaqlarını, nesil-

lerindəki bütün oğlanlara yedirdiydi də cinayet işinə

əlavə eləmisişdər.

- Yaxşı yadimdədi, gözel ovçu idi. Altmış dörd dənə

canavar vurmuşdu, hamısının da üreyini sən dediyin ki-

mi, kabab eliyif usaqlarına, kenddəki ipo-sapa yatma-

yan usaqlara yedirdiydi. Onlar da canavara oxşayırdı.

Heyf ondan. Hadiseler başlığında getdi erməni kendi-

nə ki qəlet eləyirsiz, dava salmışdı. Ermənilər de

oldürüb meşədə basdırımdı.

Sakir:

- Hə də, üreyinə qədər zir-zibil var sıriyin bize.

Kenddə bizi Müslüm baba otnan-penjənən sağaldırdı,

hamımız da tif kimiyyidik. İndi başağı dərmanı atırsan

başının ağrısı kesir, qarın ağrır. Qarın ağrısı dərman-

ı atırsan, qarının ağrısı kesir üreyin bulanır.

Market Veliş:

- Ə, sən də az gileyən. Onu reklam edenlər səndən

az bilir?

Sakir:

- Hə də, dünyada nə qədər zir-zibil var sıriyin bize.

Kenddə bizi Müslüm baba otnan-penjənən sağaldırdı,

hamımız da tif kimiyyidik. İndi başağı dərmanı atırsan

başının ağrısı kesir, qarın ağrır. Qarın ağrısı dərman-

ı atırsan, qarının ağrısı kesir üreyin bulanır.

Market Veliş:

- Ə, sən də az gileyən. Onu reklam edenlər səndən

az bilir?

Sakir:

- Hə də, dünyada nə qədər zir-zibil var sıriyin bize.

Kenddə bizi Müslüm baba otnan-penjənən sağaldırdı,

hamımız da tif kimiyyidik. İndi başağı dərmanı atırsan

başının ağrısı kesir, qarın ağrır. Qarın ağrısı dərman-

ı atırsan, qarının ağrısı kesir üreyin bulanır.

Market Veliş:

- Ə, sən də az gileyən. Onu reklam edenlər səndən

az bilir?

Sakir:

- Hə də, dünyada nə qədər zir-zibil var sıriyin bize.